

SZOLNOK-DOBOKA

Megjelen minden csütörtökön.

Szerkesztőség a Posta-utca 32. szám alatt van.

Szerkesztőségi óra minden hétköznapon d. u. 2—3.

Felelős szerkesztő:

Dr. Br. HORVÁTH EMIL.

Hirdetési árak egész oldal 48 K.

Hivatalos hirdetések árszabály szerint.

Előfizetési ár: egész évre 10 K.

Néptanítóknak, lelkészeknek és körjegyzőknek 8 kor.

A községek szociális feladatai.

Ki tagadná, hogy a községeknek szociális feladatai vannak. Kik vannak hivatva ebben vezérszerepre, irányító működésre? Az értelmiség. Társadalmi érintkezéssel indul a munka s a népnek látnia kell, hogy javát akarjuk. Ha ott állunk munkába és becsületes munkánknak, saját javára, eredményét látja a nép, már megnyertük annak bizalmát, irányíthatjuk anyagi boldogulását, de kezünkben a szellemi átalakulás lehetősége is.

Egy helyesen vezetett gazdakör a legbiztosabb intézmény a község népének tömörítésére és ahol együttes munkálkodással vezethető, anyagi boldogulásra. És midőn egy község vezető emberei pap, jegyző, orvos, földesúr, tanító ezt teszik, úgy kezünkbe került, kezünkbe van a község szellemi életének irányítása is.

Ki tagadja ma a korcsmák káros hatását? A téli munkátlanság unalmas esti óráiban oda gyülekszik a falu népe, hol hangos szóval, minden letorkolástól menten cselszövösködhetik a falu szája, hol meghallgatásra találnak az utszélről betérő munkátlan munkás elégedetlenséget hirdető szavai és ha nagy ritkán, a sok közül felbukkanik a becsületes meggyőződésnek, a valódi igazságnak egy-egy megnyíló virága, ott terem a tisztességes haszon és megbecsülendő érdek határán túl is érdeklődő koresmáros — mert akad ilyen elég — hogy azt óvatos lépésekkel letiporja, a haszonlesés sokszor gyálázatos eszközével is kiírta. Egy ilyen bűntanyával szemben a gazdakör valóságos templom.

Nyáron vasárnap délutánonként egyedül szórakozásra, beszélgetés, olvasás, tekézésre gyűlnek össze a tagok, de téli esteiken naponként megtelik a helyiség.

A gazdakörben való érintkezés, társalgás által javul a nép modora, szaporodik

tisztességtudása, gyengül benne az alattomoság és furlang, helyet adva a nyíltság és őszinte szónak.

A gazdakör legalkalmasabb melegágya minden létesítendő intézmény, keresztülviendő reform elplántálásának.

A gazdakör, e célra szolgáló eszközeivel: könyvek, hírlapok, szabad előadások, leginkább terjesztheti a gazdasági ismereteket, melyek szükségesek, hogy a föld népe a maradiság sülyesztő terét elhagyva, az okszerű, belterjes gazdálkodást kedvelje meg és váltsa valóra az értékesítés olyan módzatával, mely őt az uzsorások körmei közül megmenti.

Kellő fölvilágosítás és magyarázás után könnyen életbeléptethető a községi állatbiztosítás, amely nagy károsodástól ment meg egyeseket és legtöbb évben a kör javára megtakarítással, jövedelemmel jár.

A gazdakör titkára vegye kezébe a felek tűz és jégbiztosítási ügyeit, ez által ezen védekezési mód is általánosabb elterjedést nyer.

A gazdakör, hetenkint két estét szánva az ifjúságnak, helyettesíti részben az ifjúsági egyleteket, melyeket sok helyen tisztán a vezető emberek lefoglaltsága nem enged életre kelni, mivel a kitartó, buzgó vezetést nem biztosíthatja.

De a gazdakörben a szülők által is befolyhatunk a fiatalság sokszor rakoncátlan modora, viselkedése enyhítésére.

Talán legelőször kellett volna említenem a kör tagjai részére való beszerzéseket, mint gépek, takarmányműiek, műtrágya, szőlővédekezési szerek stb. Hogy ezek foganatosításával mily nagy megtakarításhoz jut a nép, tapasztalásból tudom, de bizonyosságul hívhatom fel vármegyénk gazdasági egyesülete szövetkezeti központját, hol sokszor eredményesen kopogtatva sok-sok koronát szerezttem meg gazdakörünk tagjainak.

Igy ismeri csekélységem a gazdakört, mely ily uton haladva, egy község életében

jelentős szerephez jutott irányadólag működhetik.

De ha a község vezetésére hivatott minden tényező pap, jegyző, tanító, orvos, földesúr, mind kiveszi részét a munkából, valóban oly kép tárul elénk, hol megnyugtatólag látjuk egy községnek béke és megelégedettségben való fölvirágozását.

A nép lelki életét legjobban ismerő lelkészek a gazdakörben van alkalmuk, hogy a nemesnek, szépnek, jónak magvát mintegy észrevétlenül hintegesse, az illetlent, helytelent tapintattal irtsa, a felebaráti szeretetet lángra lobbantsa, a bizalmat élessze és nevelve áldozatkészségre vigye. És ilyen működésben mindig talál apostolokra a lelkész a gazdakör tagjai között, kik maguk és családjuk példájával hathatós segítségére lesznek a rossz szokások elnyomásában, közerkölcsei rend emelésében, a népnek becsületben, tradíciókban, nemzeti jellegben, viseletben, erkölcsben és minden jellegében való megerősítésében.

A hetenkint 3—4 egy óra hosszat tartó előadások egyikén, a község népe érdekeit szíven hordozó jegyzőnek is a gazdakörben nyílik alkalmuk a közrend, család, község, államfentartó intézmények szükségessége érzetét a családok szívébe plántálni, hogy azt azok a család fiatal tagjainál is érvényre juttassák a nyilvános életben.

Ott akad alkalom — és hálás közönségre is talál — a törvények népies előadására és azokat megmagyarázva, a népet a felsőbb hatóság iránt bizalomra, tiszteletre szoktatni és amellett öntudatos polgárokat nevelni. Meg van a lehetőség — és ezt a mindennapi tapasztalat is sürgeti — a község népét saját ügyei kezelésében az önkormányzat erős és biztos talajára vezetni, hogy az a községi háztartásnak olyan életképességet adjon, mely első sorban a községnek javát szolgálja. Ugy a jegyzőnek, mint az összes vezetőségnek minden alkalmat meg kell ragadni, hogy előadásokkal meg-

TÁRCZA.

Mese egy boldog emberről.

Írta: ZOMBORI ANDOR.

A decemberi est homályos szürke színekkel festette be a világot. A műteremben abba hagyták a munkát s odaültek a hosszuszék puha vánkósára mind a hárman. Három fiatal, sokatigérő művész talentum.

Némán élvezték sokáig az est különös hangulatát, végre a kis rácz piktor szólalt meg:

— Gyerekek! Hiszitek-e ti, hogy a boldogság létezik?

Mi hozta fel e kérdést: a decemberi fagyos, szürke est szomorúsága, vagy a fiatal festő tüzes szívének reménytelen szerelme? Nem tudnám megmondani. Talán maga a kérdező se.

Hátra dőlve — várta a feleletet. A hallgatók egyike egy magas, szikár fiú, némán intett a fejével: „hogyne hinném, persze hogy van boldogság”, míg a másik egy erős, barna fiú, szilajon vágta oda:

— Nincs! Ki látta? ... Akarjátok, hogy bizonyítsam, nos várjatok. Elbeszélek nektek egy igaz történetet egy emberről, a ki mindig azt hitte magáról, hogy ő boldog, pedig sohasem volt az. Tehát ...

... Ismertem egy embert, a ki azt hitte magáról, hogy ő boldog; boldog teljesen. Abban az állapotban volt, a melyet vágytalannak szoktunk nevezni. Küzdelem nélkül telt el az ifjúsága és most a férfikor vége felé is ép oly üres volt a szíve, lelke. A virágoknak csak a színét szerette, az illatuk sohasem érdekelt. Nem is kereste ő azt s mint a házába behuzódó csiga, csak önmagának élt.

Nem szeretett soha, talán senkit. Nem érezte még eddig azt a bujtó, égető tüzet, a melyet két ragyogó szempár képes felszítani a szívből. Nem érezte azt a bódító illatot, a mely egy-egy suhanó szoknyából szárnyat öltve, száll bele a szívébe. Nem érezte, nem is kereste.

Pedig nem ismerek embert, a kinek szívének ne dobogtatta volna meg egy parányi láb, egy puha kéz, vagy egy odavetett mosolygás, bárha nem is értette azt meg, vagy nem akarta megérteni.

Csak Bakó Pált nem tartottam erre képesnek. Mindig olyan egyformának ismertem, saját maga szerint — boldognak.

Nem volt már csinos ember, sőt talán nem is lehetett soha az. Gondozatlan haja, szakállja, veres bajusza volt.

Maga se tudta elképzelni, hogy ki is szeretné őt. Legjobb, hogy megmaradt örökre — magának.

Igy képzelve, pedig talán nem is így volt.

I.

A Bakó-tanyára új ispán került. Fiatal, erős férfi, egy aranyos filigrán asszonykával az oldalán, a ki felesége volt. Örökké mosolygó, csacsogó, villogó szemű asszonykával, a kinek a kacagására a tanyára gyűlt be a pusztának minden énekes madara.

Ezen a fiatal asszonyon akadt meg a szeme a deresedő hajú Bakó Pálnak. Érintetlen, üres szívének megdobogni érezte, midőn meglátta a szemét, azt a villogó szemét, annak a rámosolygó asszonynak.

Azontul nem is volt többé nyugodalma. A boldogságnak képzelt nyugalom úgy elszórt, mint a szent oltár füstje s annak a két szemnek a sugara olyan forróvá hevítette a véré, hogy szinte forrott, lángolt.

Pedig nincs nagyobb veszedelem, mintha a szűz vér forr fel. S jaj annak, a ki felszította! A vér szava mindent legyőz, a vér öl, gyilkol. A fellázadt vér a leggonoszabb elem.

Am nem kellett csak egy mosolygás, vagy talán az se és a boldogságnak képzelt valami elszórt.

A rideg, magába zárkózott, elparasztosult ember szeretni kezdett egy asszonyt, a kit soha sem ismert.

A ki addig behuzódott a négy fal közé, vagy dalos madár énekének megkezdésekor kiment a pusztára s ott a porhanyós föld ásása, szántása mellett szidta a csillagos teremtetéjét az izzadó népnek: most eljárt az ispáni lak elé, megnézegette, jó karban van? Nem szakad-e le egy-egy gerenda a rozsa padlásról? Van-e elég deszka az építéshez? És közbe-közbe benézett az ispáni lakba is, sőt kezét is csókolt a fiatal asszonynak, a ki persze nagyokat pirult a nagyságos úr udvariasságán.

Látszólag teljesen nyugodt volt az egész, csak bent kínoztta valami. Erős teste, lelke volt; eltudta titkolni az érzelmet, de hogy senki ne lássa, végték meg nem szabadulhatott tőle: befészkelte az magát egész valójába, úgy mint a kuszó inda a tölgy derekára. A vihar sem képes lerázni azt a helyéről.

Bakó Pál is küzdött, a mint csak tudott a rája nehezede érzelen ellen, de nem tudott erős lenni ő, a ki nem félt semmitől, a kinek nem ártott se meleg, se hideg, a ki edzett, bátor, erős volt, mint maga az élet.

Túrta a fájdalmat, a melyet igen-igen érzett, de utóvégre nem bírta tovább.

Egy alkonyatkor leesett nagy oszlopos háza eiőtt az uló kőre és abból a szürke szemből, a mely talán sohasem sirt, most kiesett az első könnyecsepp. Azután kiesett egy másik is, végre úgy zokogott a nagy erős ember, hogy csak úgy zihált a melle, mint a gőzgép; fújt, dohogott.

világítsa és gyakorlatban bemutassa, azon szép jog és hatáskört, melyeket törvényeink az előjáróság javára tartalmaznak. Különösen érvényre emelendő a községi bíraskodás eredeti szépsége, amely visszahozhatja a mult idők szép patriarkális képét. K.

Templomszentelés Nagyilondán.

Nagyilonda, aug. 22.

A nagyilondai ev. ref. egyház 20 évi munka után felépítette kicsiny, de díszes templomát. Ott díszleg magasan a község feletti domb oldalán, homlokzatával a szöke Szamosra tekintve.

Nagy volt ezen munka, szinte emberfeletti, hasonlatos ahhoz, mintha porszemekből egy hegyet raknánk össze. Az indítványozók: Móríczt Sándor, gr. Teleky György, Berde Sándor pihennek a csendes sirban s csak szellemök gyönyörködhetik eszméjük megtestesülésében. Az utódok azonban hangya módjára tovább dolgoztak, a szegény az oltárra tette fillérjét, a gazdag aranyát s felépült az Urnak háza Isten dicsőségére, a szívek, lelkek és erkölcsök nemesítésére.

Az ünnepély a következő módon folyt le:

Dr. Bartók György püspök d. e. 9 órakor érkezett meg a község végén felállított díszkapuhoz, kísértve az ilondai ev. ref. presbiterium és egyházmegyéje számos papja által. A díszkapunál szép számú és minden felekezeti közösség fogadta. A „Dési iparos ifjak dalosköre“ által énekelt „Három színtű zászló lobog“ cz. hangulatos ének akkordjainak elhangzása után Veres Imre főszolgabíró az egyház és vidék nevében a következő módon üdvözölte:

Főtiszteletű és Méltóságos Püspök Úr!

Elhangzott a lelkesítő dal és most rajtam a sor, hogy Szolnok-Dobokavármegyében az én vezetésemre bizott nagyilondai járás székhelyén, eme díszkapu alatt, összesereglett különböző ajku, vallású és nemzetiségű közösség nevében, de egyszersmind a nagyilondai ev. ref. leányegyház hívei nevében is erdélyi ev. ref. egyházkerületünk Főpásztorát, Méltóságodat szerencsés megérkezése alkalmából üdvözöljem.

Nékem jutott a szerencse, hogy ezen ünnepen, amely összeesik Szent István első koronás királyunk ünnepével, ezen lelkes közösségnek, amely Méltóságodat szívvel-lellekkel várta, őszinte örömet, tiszteletet és üdvözlétet tolmácsoljam Méltóságod előtt; de nékem jutott egyszersmind a szerencse, hogy itt e helyen, e díszkapu előtt, kifejezést adjak annak az őszinte köszönetnek, annak a mély háláérzetnek, amely itt az oázison kiváló missio teljesítésére hivatott nagyilondai ev. ref. leányegyház híveinek szívét e perczben méltóságod irányában betölti azon atyai elhatározásért, hogy a nemes adakozók fillé-

reiből épült kicsiny templomunkat személyesen jött el az Urnak nevében felszentelni.

Méltóságodnak ezen nemes cselekedetében erkölcsi biztosítékát látjuk a nagyilondai ev. ref. leányegyház fejlődésének, felvirágozásának, de erkölcsi biztosítékát látjuk különösen ama üdvös misszióknak sikerének, amelynek czélja itt e nemzetiségi vidéken a különböző vallásfelekezetek közötti jó egyetértésnek, állandó békének istápolása mellett, a magyar nemzeti érdekek hazafias fejlesztése, a mely czélt mi csak a Méltóságod atyai támogatásával érhetjük el. Kicsiny e kapu, de a mint Méltóságod ezen bemegy, ott Méltóságod főpásztori munkásságának tágas tere nyílik.

Abban a reményben, hogy azon tágas téren a Méltóságod főpásztori munkásságának biztos sikere leend és abban a reményben, hogy Méltóságod, kicsiny körünkben itt időzte alatt magát jól találandja, üdvözlöm Méltóságodat a lelkes közösség nevében és kérem a Mindent, hogy áldását adja arra, a ki jött az Urnak nevében. Eljen a mi szeretett Főpásztorunk!

A beszédre a püspök hálás köszönetet mond a díszes fogadtatásért szónoknak és a jelenlévő közösségnek. Ünnepélyesnek mondja ezen pillanatot, mely alkalmas arra, hogy a köteleességek nehéz és fárasztó munkájában kifáradt lelkünk pihenni egy magasabb eszmei világba szálljon. Méltatja a nagyilondai ev. ref. hívek munkásságát, melynek eredménye az Urnak új háza. Megemlékszik Szent István első magyar király érdemeiről. Megjelöli az egyház czélját, mely a hitélet fejlesztése mellett a műveltség terjesztése és a hazaszeretet ápolása.

A díszkaputól a fehér ruhás leányok által vezetett menet Veres Imre lakására vonult, s itt rövid pihenő volt.

E szünet alatt megszólalt a templomba hívó harangok hangja, melyek kedves csengésükkel betöltötték a Szamos itt felette kies fekvésű völgyének néma csendjét. A hívogató hangokra megindult a díszmenet, fel az Istennek új házába.

Elöl a fehér ruhás leányok menete haladt, s a templom feljárománál felállított díszkapunál helyezkedtek el. Kevés idő múlva megérkezett a püspök s Rácz Gizella állami tanítónő az ilondai hölgyek nevében díszes virágcsokrot nyújtott át a püspöknek. A templom ajtajában Szabó Géza kaczkói itteni beszolgáló ev. ref. segédlelkész szép beszéd kíséretében átadta a főpásztornak a templomkulcsot.

Az ünnepélyes menet bevonult a templomba. A templomba nem tértöknék, a templom mellett, Vásárhelyi Boldizsár dési ev. ref. lelkész és Ravasz László püspöki titkár hirdette az Urnak igéit.

A templomszentelés ünnepélyének sorrendje a következő volt:

1. „Te rólad zeng dicséretünk“. A gyülekezet éneke.

2. Nemzeti fohász. Énekli a dési iparos ifjak dalosköre.

3. Ima. Mondja Nt. Pap István esperes.

4. Hymnusz. Mozart után, Heim. Énekli a dési iparos ifjak dalosköre.

5. Alkalmi egyházi beszéd. Tartja: Nt. Nagy Károly theol. tanár.

6. Isten dicsősége. Beethoven. Énekli a dalárda.

7. Felszentelő könyörgés és áldás püspök öméltóságától.

8. Keresztelt Szakács Ferencz dásaknai ev. ref. lelkész; még pedig Móríczt István dési kir. albiró leányát Judith, Gabriella névre és Etédi Károly jbirósági hivatalosolga leányát Róza névre.

9. Urvacsorát osztott Incze Lajos vizaknai pap.

10. Berekesztő könyörgés Szabó Géza kaczkói segédlelkész által.

11. Hymnusz. Énekli a gyülekezet.

A szentelés bevégeztével a templomból távozó közösség az egyház czéljaira mintegy 50 koronát adományozott.

A templomból a püspök Veres Imre főszolgabíró vendégszerető házába vonult, hol elszállásolva volt s itt a tisztelgő küldöttségeket fogadta a következő sorrendben: 1. A róm. kath. egyház küldöttsége Horváth Gyula m. kir. postamester vezetése alatt. 2. A gör. kath. egyház küldöttsége Czentye Illés kápolnai gör. kath. lelkész vezetése mellett. 3. Az izraelita egyház küldöttsége Dr. Weisz Mór járási orvos vezetése mellett. 4. A nagyilondai kir. járásbírósiság tisztii kara Dr. Horváth József kir. albiró vezetése mellett. 5. A közigazgatási tisztviselők és jegyzők Veres Imre főszolgabíró vezetése alatt. E küldöttségben részt vettek Urányi Aladár besztercei és Szarvady József csákigorbói főszolgabírók, mint nagyilondai járásbeli birtokosok. 6. A helybeli és járási állami tanítói kar Eperjessy József nagyilondai áll. ig. tanító vezetése mellett. — Ezzel a tisztelgés véget ért.

Délután 2 órakor a budőspataki gyógyfürdőn 70 teritékű díszebéd volt, melyen pohárköszöntőt mondott a püspök a királyra, s melyet a résztvevők állva hallgattak. Befejező szava az volt, hogy a király és nemzet közötti harmonia tegye nagygyá és hatalmassá ezen nemzetet; ez mindnyájunk imaszerű óhaja. Simó Béla a püspökre. Nagy Károly theol. tanár a védnőkökre, Vásárhelyi Boldizsár az alispánra vonatkozással a mostani politikai állapotra. A számos pohárköszöntő közül kiváltott Ravasz László püspöki titkáré, ki a dési iparos ifjak daloskörére mondott eszmékben gazdag szép beszédet. E helyen elismerés illeti a dési iparos ifjak daloskörét, mely szép alkalmi énekeivel a templomban szívrünkben az áhitatot; kurucz notáival a fehér asz-

Mikor elállott a nagy sirása, felütötte a fejét és gondolkozni kezdett a szokatlan, ismeretlen tüneményen.

Miért is sirt! Hiszen nem gyerek ő, se nem asszony, a kinek a szeméből az első gyöngédtelen szóra kiesett a könny?

De hogy miért sirt, azt nem tudta megfejtteni. Csak azt érezte, hogy jól esik neki. S ha jól esik, mért ne tenné? Sirni fog csak azért is. És csakugyan sirt is.

II.

Vasárnap reggel volt, mikor a nagy kertben találkozott az asszonnyal. Tele volt a lelke melankóliával, sejtelmekkel, ábrándokkal. Maga is megnevette magát:

— Te vén kopasz, te szürke vén állat! Hát mit is akarsz? szeretni — hiszen sohasem szeretettel? Kinőttél már abból, bagyd abba, öreg ezimborám. Nézd meg inkább, vajjon jól aratnak-e künn a harmatos mezőn a fogadott embereid.

De azért el nem ment, ott maradt s arcza elpirosodott, mikor szembe találta magát az asszonnyal, a jóval, a széppel.

Piros kendő volt kötve a fejére, babos kötő a derekára, a nyaka pedig kifehérlött a nyári ruha alól.

Bakó Pálnak odatapadtak a szemei, — alig vette észre az asszony köszönését, ő maga pedig elfelejtett köszönni.

Leszakasztott egy virágot s odaadta az asszonynak. Egy fehér virágot.

Az asszony elkaczagta magát s egy kedves pukedlit csinálva köszöntö meg.

— Annuska?

Az asszony odanézett a küzködő férfira s aggódva kérdezte:

— Mondani akarnék valamit, valami igen fontosat magának, ha meghallgatna, ha nem haragudnék meg reám?

— Én? Dehogy is haragszom...

— Igazán nem? — s az asszony mosolygására elkezdte Bakó Pál a beszédet, felszegen, remegve, mint az iskolás fiú:

— Annuska! Kedves szép Annuska, szeressen egy kicsit engem, tudja csak ugy, a hogy akar. Látni akarom magát mindennap, minden órában, minden perczben. Jöjjön hozzám egészen, egyedül, örökre. Leszek magának apja, testvére, mindene. Odaadom magának mindenemet s nem kérek érte semmit, csak egy mosolygó szempillantást, egy-egy csengő kacagást; aztán, ha akar, szerethet is — egy kicsit.

Ugy bele izzadt, a mig ezt a néhány szót elmondotta. Aztán megfogta az asszonyka kicsi kezét. Az kirántotta s kacagva kérdezte meg:

— Miért tréfál a nagyságos ur velem? Nem férnék meg mi abban a nagy oszlopos házban sem, mert tetszik tudni, haragos ember ám az uram, a ki bizony kiabálni szokott s ez bizonyosan bántaná a nagyságos ur csendhez szokott életét.

— De hiszen nem is ugy mondom, hogy az urával jöjjön, csak ugy — egyedül.

— De hát az urammal mit csináljak? Értem jönne, visszavinné. Nem tudva az kérem szépen nélkülüm ellenni egy napig sem.

— Hát nem akar megérteni?!

De már erre megharagudott a kis asszony s mint a pipacs olyan pirosan futott be a szobájába, hogy beletemetthesse arczát a kanapé párnáiba, hogy kisírhassa magát.

Minek is nézi őt a nagyságos ur, valami elvetemült, nyomorult, ledér nőnek őt, aki soha nem tett rosszat. Igazán nem...

Az ispán, midőn meghallotta az asszonyka panaszát, szívéből-lelkéből olyan jól kacagott rajta.

— Óh te kis bolond! Ilyenért sirni? Hiszen csak tréfált, játszott veled. Hát nem látod, hogy öreg ember? Talán meg is bántottad? Mi? Ilyet

ne tégy! Légy jó hozzá, barátságos, meleg, hiszen ő ad kenyeret, nélküle koldusok lennénk.

— Hát nem találod, hogy megsértett?

— Megsértett? Mivel? Talán tréfájával?

Kedvesem, te nem vagy a magas paloták kényes hölgye, kinek sirni kell minden tréfás szóért, hanem egy szegény embernek szegény felesége vagy, akinek sirni csak akkor szabad, ha van rá ok, nem pedig a mikor kedve tartja.

Az asszony szepegeve vult vissza. És olyan sokáig gondolkozott — valami nagy dolog felett.

— Szegény vagyok? Miért vett el, ha szegény voltam?

A sok szó közül ez sértette meg a hiuságát? S nincs veszedelmesebb, mintha valaki egy szép asszony hiuságát sérti meg. Legyen bár az a saját szerető férje.

Vagy talán annál rosszabb?

III.

Nos hát, igen, annál rosszabb volt. A megsértett hiuság bosszura várt a szép asszonyban s a bosszura ok hamar érkezik. Csak egy kicsit keresni kell.

Bakó Pál gyakrabban megfogta az asszony kezét, az asszony pedig tovább engedte a puha kezecskéit ott pihenni, ahol nem szabad lett volna.

Az ura még meg is dicsérte érte. Így kell, így van jól, így szeretlek. Légy barátságos, mosolygó, meleg hozzá.

S az asszony az is volt. Bakó Pál pedig annál nyugtalanabb lett. Olyanná lett, mint a gyerek. Ha egy kicsit kapott abból, amelyre vágyott, akkor már az egészre óhajtott. A kézcsók nem volt elég, főlebb meleg, forró ajkra vágyott, egy csókra, amelyik lázas, édes, amelyik eloszlassa a szomjúságát.

Suttogott, beszélt az asszonynak. Vett neki csillogó értékes csecse-beccéket csak azért, hogy meglásson két fehér fogsort, hogy egy mosoly-

tal mellett a jó kedvet s hazafiui lelkesedést költötte fel, s elismerés illeti az ünnepélynek főrendezőjét Budai Eleket, ki nagy munkát végzett a szép ünnepség összehozatalán.

Délután 5 órakor a püspök látogatást tett a presbiterium tagjainál.

Este a büdöspataki fürdőn népes és jól sikerült táncmultság volt.

E—y.

HIREK.

— **Szent István napja.** Nemzeti ünnep virradt ránk a héten. Első magyar királyunk, az ország szervező Szent István emlékeztetét ültük meg kegyeletes érzéssel. Aki alapját vetette meg nemzeti létünk fejlődésének, aki egységes szervezetet adott a törzsszervezetben élő magyaroknak, s aki a kereszténységben rejlő nagy erkölcsi erővel a magyarságot keleti mivoltából a szelíd és művelt nyugathoz közel hozta, annak nagy és örökre ápolandó emléket üjtjük fel. Megerősítő nagy tanulást vonunk le ennek az ünnepnek komoly jelentőségéből. Csak az összetartásban rejlik az erő, s a boldogságnak módja, a változott és új viszonyokhoz való bölcs alkalmazkodásban rejlik. Első nagy királyunk szent jobbja vezetett ezer évvel ezelőtt megerősödésünk útjához s fenmaradásunk éltető forrásához. Az ő szent keze munkájának gyümölcseit most is élvezzük, s az enyészettől megóvott jobbja előtt nagy megilletődéssel állunk meg most is. Dés városa is hagyományos kegyelettel ülte meg a szent király emlékeztetét. Mint minden évben, úgy az idén is ünnepies istentisztelet volt a Szt. Ferenczrendi zárdatemplomban, melyen összes polgári és katonai hatóságaink megjelentek.

— **Püspöklátogatás megyénkben.** Bartók György az erd. ev. ref. egyházkerület püspöke a héten megkezdte főpásztori körutját vármegyénkben.

Aug. hó 19-én a reggeli vonattal érkezett a református püspök vármegyénk területére s Désen az állomáson a különféle küldöttségek és tisztelgők fogadták. Vármegyénk képviselőjében Bándy György alispán üdvözölte a püspököt, ki rövid beszéddel válaszolt. A püspök mindenekelőtt a kaczkói körlelkézés megvizsgálására sietett s Dr. Nagy Károly egyh. ker. főjegyző helyettes és Dr. Ravasz László püsp. titkár kíséretében, követve Pap István esperes és Vásárhelyi Boldizsár egyházmegyei főjegyző és több lelkes által Kackóra utazott, hol a 10 órai vonattal Kackóra megérkező főpásztort a vasúti állomásnál az egyház nevében br. Inczedy Sámuel kaczkói

gásnak a fénye átjárja e ridegedni kezdő világát, meleget öntsön testébe, lelkébe.

Egyszer megcsókolta az asszonyt erőszakkal, az asszony visszacsókolta. Bakó Pálnak megállt a szíve verése; ránézett a mosolygó asszonyra, aztán fölkapta a két kezébe s úgy vitte be a nagy oszlopos házba.

Most ismét úgy érezte, hogy boldoggá lett. Azt a kis felhőt, amelyet boldogtalanságának képzelt, elhajította az a csók, amelyet az asszony visszaadott. Az ifjúságot, a virágfakasztó májust érezte a szívében. A beteljesült remény gyönyörűsége töltötte el lényét, megaranyozva az édes meglepéssel, amely a valóvá lett álomnak volt a boldogságos következése.

Az asszony ott is maradt a nagy oszlopos házban. A halott szagu, ódon termekbe az életet vitte be magával. A bagolyváról olyan fényes uri lakot teremtett, hogy maga Bakó Pál uram csodálkozott rajta leginkább.

Igaz, hogy ő jobban szerette volna, ha megmarad minden a régiben, amelyekhez szokva volt, de az ő akarata most a kisebbség, feladata most a hallgatás lett.

Hogy hová lett a szépséges szép asszony férje: az ispán, nem tudom. Bizonyosan végkielégítést nyert s aztán odább állt szépen. Mit is tehetett volna a szegény ördög?

IV.

... És most tíz év után találkoztam újra Bakó Pállal. Valami dologban ide fenn járt a fővárosban. Megtört és megőszült a nem rég erős ember. Nem hiszem, hogy az időtől.

Régen erős és bátor volt — most bizony Isten olyan félnék, mint egy gyerek.

— Egy körüti kávéházban elbeszélgettünk. Higgyétek el, hogy tagadja a boldogságot.

birtokos, a diszkapunál a község nevében Molnár Andor körjegyző fogadta. Ezután az érkező vendégek szállásukra vonultak. 11 órakor ünnepi istentisztelet volt az ev. ref. templomban, mely után a főpásztornál az ev. ref. papi lakáson tisztelgések voltak s a püspök maga is több látogatást tett. Ezután történt a hivatalos egyházvizsgálat megejtése, mely után 1 órakor ünnepi ebéd volt a kisdédóvoda helyiségében, melyet Br. Inczedy Sámuel kaczkói nagybirtokos adott uri vendégszeretettel. Az ebéden ott voltak a püspökök és kíséretén kívül: a kaczkói birtokosság élén Voith Gergely kir. tanácsossal, Simó Lajos főgondnok, Simó Béla, továbbá lapunk felelős szerkesztője Dr. Br. Horváth Emil, a Dési Hírlap szerkesztője Gr. Wass György és Budai Elek Désről. A gazdagon terített asztal mellől a vendégek délután 1/2 órakor oszlottak el, mikor a főpásztor Oroszmezőre utazott, hol Simó Lajos főgondnok vendége volt.

22-én Magyarlápásra utazott a püspök, hol a község elején felállított diszkapunál a község színe java fogadta a tarackklövések közt bevonuló püspököt. Itt az egyháznak megvizsgálása után Domokosra ment a püspök, hol szintén hívei fogadták.

A további programja ez: 23-án Koltót, 24-én Sárosmagyarberkeszt és Hosszúfalut, 25-én Hagymáslápost, 26-án Kendilonát és Dobokát, 27-én Páuczelcehet, 28-án Esztényt és Felsőtőköt, 29-én Ormányt és Kérőt látogatja meg a püspök.

— **Királyi elismerés egy bírónak.** A Kolozsvári Nemzeti Hírlap írja: A kolozsvári kir. törvényszék egyik nagy képzettségű és elismert tekintélyű bírója, Weress Jenő, a kinek az igazságszolgáltatás terén kifejtett érdemei szerezték meg már régebben a kir. ítélőtáblai bírói czimet és jellegét, megvált bírói tisztétől. A leggondosabb lelkiismeretességgel és kiváló hivatottsággal hosszú időn át végzett működése után nyugalmazását kérte, a mit meg is nyert. A tisztétől visszavonuló jeles bírót a példás köteleességteljesítés főemelő öntudata mellett a király legmagasabb elismerése is kíséri a kiérdemelt nyugalomba. Mint a hivatalos lap jelenti, Ő felsége elrendelte, hogy Weress Jenő kir. táblai czim- és jelleggel felruházott kolozsvári kir. törvényszéki bírónak, saját kérelmére történt nyugdíjaztatása alkalmából az igazságszolgáltatás terén teljesített hű és buzgó szolgálataiért a legfőbb elismerés tudtul adassék.

— **A tartalékosok behívói.** A honvédelmi miniszter ismeretes rendelete értelmében a tartalékosok postai uton kézbesíthetetlen behívó-jegyei a csendőrkaszárnya hirdetési tábláján függesztendők ki. A dési csendőrlaktanyán is megjelentek a kifüggesztett behívó-jegyek, amelyek 8 napig lesznek ott közszemlére kitéve.

— **Halálozás.** Becsky Bálint vármegyei arvaszéki ülnököt mély gyász érte kis leányának, Margitnak elhalálásával. A család a következő gyászjelentést adta ki:

„Alulírottak szomorúan tudatjuk, hogy a legjobb engedelmes kis leány, unoka és testvér *pókafalvi Becsky Margit* életének 11-ik évében, sok szenvedés után 1905. évi augusztus hó 20-án reggel 5 órakor meghalt. Drága halottunk földi maradványait folyó hó 22-én délelőtt 10 órakor fogjuk a Kossuth Lajos-utca 33-ik számú lakásunkról az ev. ref. egyházi szertartás szerint örök nyugalomra a magyarköbölösi családi sírkertbe elhelyezni, mely végtisztességtételre a rokonokat és ismerősöket szomorodott szívvel meghívjuk. Felejtethetetlen halottunk pihenj csendesen! Dész, 1905. évi augusztus hó 20-án. Pókafalvi Becsky Bálint apa, pókafalvi Becsky Olga testvér, özv. Debreczeni Gyuláné szül. Ispán Ida nagyanya.”

— **Táncztanítás.** Major tánczmester iskolát nyitandó szeptember 1-én ide megérkezik.

— **Idegen hangzású keresztnevek** a választók névjegyzékében. Több vármegye központi választmánya kérdést intézett a belügyminiszterhez az iránt, hogy vajjon az országgyűlési képviselő választók névjegyzékébe a keresztneveket az állam hivatalos nyelvén, vagyis magyaros hangzással kell-e beírni, vagy pedig az illető választó anyanyelve szerint. A belügyminiszter erre, a most érkezett leiratában kijelenti, hogy — mivel a választók névjegyzékét az állam hivatalos nyelvén kell készíteni, ebből önként következik, hogy a jegyzékbe az egyes választók keresztnevét is lehetőleg a magyar helyesírásnak megfelelő alakban kell bevezetni. A mennyiben tehát a hazánk területén lakó nemzetiségek részéről használt keresztnevek az állam hivatalos nyelvére lefordíthatók, azokat a jegyzékbe is így kell fölvenni; ha azonban valamely sajtóságos név magyarra nem fordítható, azt

az eredeti alakban lehet bejegyezni. Erre nézve különben tájékoztatóul szolgál a Magyar Tud. Akadémia kiküldött bizottsága részéről összeállított jegyzék, a melyből megállapítható, hogy valamely idegen hangzású keresztnevek az állam hivatalos nyelvén, mely név felel meg. Egyébként nincs kifogása a miniszternek az ellen, hogy — a választók személyazonosságának könnyebb megállapítása okából — a választó idegen hangzású keresztnevét a névjegyzékben zárójel között feltüntessék.

— **Katonatisztek polgári ruhában.** A katonai rendeletek száma ismét szaporodott eggyel. Sokszor volt már szó arról, hogy külföldi mintára, a katonatiszt, ha szórakozni megy, vagy mint magánember végzi dolgait, levethesse a feszélyező uniformist és fölvehesse a polgári ruhát. Az átöltözködésnek mindig voltak elleneseik és különösen a hadvezetőségben ragaszkodtak a mondurhoz a régi német közmondás alapján; „Kleider machen Leute.“ Az utóbbi időben nagyot fordult a világ. A hadügyminiszter irányítására a Magyarország területén állomásozó tiszteknek az ezredparancsnokságok megegyedtek, hogy szolgálaton kívül, ha polgárság közé vegyülnek, ezt polgári ruhában telessék. Azt egyenesen kívánatosnak mondja az idézett rendelet, hogy ez mindamaz esetekben megtörténjen, mikor olyan helyre megy a tiszt, ahol katonazenekar mulattatja a polgárságot.

— **Kolozsvár mértékhiitelesítő hivatalának kerülete.** Most már négy vármegye — köztük vármegyénk — mértékhiitelesítési ügyeit látja el a Kolozsvár város által nagy költséggel fenntartott hivatal. Szilágymegyéből a napokban érkezett meg hitelesítésre az első szállítmány. Miután azonban az ületek részéről egyik vármegyéből sem érkeznek mérlegek, sulyok vizsgálata és hitelesítése iránt felhívások, nyilvánvaló, hogy a közönség vallja kárát a rosszul mutató mérlegeknek, a kopott és hibás sulyoknak. Alkalmi büntetések nem sokat javítanak a helyzeten, azért a mértékhiitelesítő hivatal vezetőjének körutja alkalmával szerzett tapasztalatai s a kerületben levő közgazgatási tisztviselőkkel folytatott tárgyalások rendjén a kérdés gyakorlati rendezése nyomult előtérbe. A közigazgatási hatóságok területein működő szakképzett iparosról történik első sorban gondoskodás, a ki a hibás sulyokat, mérlegeket helyre állítsa. Ezután következhet a vizsgálat és hitelesítés, mely a törvények és szabályok gondos betartásával történhetik. E tárgyban Fekete Nagy Béla polgármester-helyettes és Gáman Zsigmond kir. tanácsos, iparkamarai titkár irányításával részletes eszmecsere folytatott. Ennek folyamán az lesz, hogy Kolozsvár hatósága lép érintkezésbe a társhatóságokkal a rendszer kivitele érdekében. E tárgyban megkeresik Szolnok-Dobokavármegye, Besztercze-Naszódvármegye, továbbá Szilágyvármegye r. t. városait és főszolgabírói hivatalait is.

— **Helyreigazítás.** A teniszmulatságról lapunk múlt számában közölt elszámolásból kimaradt, hogy Sterba Dezsőné 4 és Boér Pál 2 koronával váltották meg jegyeiket. A rendezőség ezt e helyen helyreigazítja.

— **Állategészségügy Szolnok-Dobokavármegyében.** Lépfene: csákgorbói Nagykeresztes; dési Alsókörtvélyes; kékesi Vasasszentiván. Veszétség: betleni Betlen; csákgorbói Réczekeresztur; dési Magyarbögata; kékesi Noszoly. Takonykór és bőrféreg: Szamosújvár. Rühkór: betleni Sajómogyorós; csákgorbói Aranymező ló; dési Bálványosváralja ló; kékesi Oláhvásárhely ló, Szászujós, Szépkenyert-szentmárton 2 u. ló. Sertésorbáncz: dési Szinye; szamosújvári Alsótők 7 u., Heszdi, Széplak; szamosújvár 4 u. Sertésvesz: betleni Szászcsegő 6 u.; csákgorbói Aranymező 6 u., Bujdos, Csákgorbó, Zálhá 4 u.; dési Alsókörtvélyes, Csicsópoján, Emberfő 12 u., Pecsétszeg 5 u., Szentmargita; kékesi Noszoly, Szászmáté 5 u.; magyarlápasi oláhláposbánya 7 u., Rákosfalva 3 u., nagyilondai Drágavilma 6 u., Hosszúrév 2 u., Kisnyires 3 u., Lemény 4 u., Nagyorszó, Purkerez, Románfalva.

Kiadja a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

Sz. 5549—1905. D. V. T.

Árverési hirdetmény.

A tanács közhirrre teszi, hogy a város tulajdonát képező Porondi fogadó házának 1906. évi február 15-től kezdve hat évi időtartamra leendő bérbeadására **1905. évi szeptember hó 14-én d. u. 3 órakor** a városháza nagytermében nyilvános árverés fog tartatni. A feltételek hivatalos órák alatt a városi levéltárban megtekinthetők.

Dész város tanácsának, 1905. augusztus hó 16-án tartott üléséből.

Polgármesteri hely üres:

Ilosvay Jenő

I. tanácsnok.

Losonczy István

főjegyző.

Sz. 5550—1905. D. V. T.

Arverési hirdetmény.

A tanács közhirrre teszi, miszerint a nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszter úrnak 1900. évi január hó 25-én kelt 1810—I. sz. engedély okiratával Dés város területére engedélyezett kövezet-vám szedési jog a város képviselő-testületének folyó évi 187. jkvi számú határozata alapján 1906. évi január 1-től kezdve hat évi időtartamra a folyó 1905. évi szeptember hó 14-én d. e. 10 órakor a városháza nagytermében megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

A bérlet tárgyát kizárólag a vámsorompóknál szedhető kövezet-vám képezi.

A szóbeli árverést megelőzőleg írásbeli zárt ajánlatok is adhatók be.

Az árverési feltételek és a vámszedési díjszabályzat hivatalos órák alatt a városi levéltárban megtekinthetők.

Dés város tanácsának, 1905. aug. 16-án tartott üléséből.

Polgármesteri hely üres:

Ilosvay Jenő
I. tanácsnok.

Losonczy István
főjegyző.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozapor többet ér, mint a világ minden szobesze a tartózkodásról, mert csodálatos a szeszes italt. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejt, mi okozta javulását.

Coza a családok ezreit békítette ki ismét, sok-sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó

utrá és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számot meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozaport tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irattal telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan. 12—52

INGYEN PRÓBA 378. sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendőek.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 378.)

62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban

Posta-utóza 32-ik szám alatt.

Minden család pénzt takarít!

Remek 6 szem. kávé készlet minden színben csak 95 kr. f. 1-40 f. 1-90	Fin. ajour 6 szem. kávé készlet minden színben csak f. 2-20 f. 2-90 f. 3-45	Legdivatosabb férfi ingek, angol Battiszt, puhamellű f. 1.55		Remek 6 szem. Damarzt Garnitúra csak f. 2-10 f. 2-90 f. 3-40 f. 3-90	Szép mintázott vászon törülköző 6 db csak f. 1-25 f. 1-72 f. 1-90 f. 2-10
30 rőfös vég csodavászon csak f. 3-65	30 rőfös vég bőrvászon csak f. 4-15	30 rőfös vég írlandi vászon csak f. 4-95	30 rőfös vég Gyöngy vászon csak f. 5-45	30 rőfös vég rumburg vaszon csak f. 5-60	30 rőfös vég I-a rumburgi vászon csak f. 6-40
Férfi ing R. chiffonból, redős vagy pikké mellű f. 1-40	Női legújabb ajour vászon ing mesés ára f. 1-65	50 rőfös vég rumburgi vászon csak f. 10-40	30 rőfös vég jó minőségű chiffon csak f. 4-65	30 rőfös vég R. Chiffon csak f. 5-40	30 rőfös vég R. R. Chiffon csak f. 6-85
30 rőfös vég csíkos Kanavász csak f. 3-25	30 rőfös vég csíkos és koczkás I-ma kanavász csak f. 4-55	30 rőfös vég finom kanavász csak f. 5-40	Teljes rumburgi vászon ágyhuzat, 3 vánkós és paplan f. 4-90	30 rőfös vég fehér csíkos csínvat ágyhuzatra csak f. 6-35	30 rőfös vég virágos fehér csínvat ágyhuzatra csak f. 7-40
Remek női ing vászonból, kézi himzéssel csak 85 kr. f. 1-15 f. 1-55	Remek női Chiffon ing schweizi himzéssel csak f. 1-10 f. 1-42 f. 1-74	Remek női háló Corseta nagy választékban csak 98 kr. f. 1-25 f. 1-56	Remek női chiffon nadrág csak 90 kr. f. 1-18 f. 1-45	Remek Chiffon alsó szoknyák himzéssel csak f. 1-35 f. 1-75 f. 2-25	Remek Cloth és posztó alsó szoknyák csak f. 1-65 f. 2-15 f. 3-22
Varrás nélküli vászon lepedő 2 mtr hosszú és 1 1/2 mtr széles csak 92 kr.	Varrás nélküli remek vászon lepedő 2 mtr hosszú, 1 1/2 mtr széles csak f. 1-05	Nemzetközi keresk. ügynökség BUDAPEST, Kerepesi-ut 65. szám, I. em.		Remek selyem Cloth paplan minden színben csak f. 3-95	Remek Cashmir paplan minden színben csak f. 3-85

Meg nem felelő visszavétetik.

18—26

LENKEI LAJOS

órás és aranyműves DÉSEN, Főtér.

Raktár mindennemű fali, ébresztő, inga és zsebórákban, arany és ezüst ékszerekben.

Legfinomabb berlini szemüvegek nagy választékban kaphatók.

Mindennemű órák és ékszerek javítása műtermemben szakértelemmel, pontosan és jutányos árban eszközöltetnek.

Legmagasabb árban veszek, vagy becserélek aranyat, ezüstöt, régi ékszereket.

Nagy választék china-ezüst tárgyakban eredeti gyári ár mellett. 21—26

NO ILYEN MÉG NEM VOLT!

Kalotaszegi himzett vásznak 15 kr.
Mosó Lüsterek divatos színekben 16 kr.
Plissé Batistok legújabb desínekben 18 kr.
Kipróbált jó mosó Kartonok 15, 19, 23, 25 kr.
Kiváló finom Szatenok 23, 25, 29 kr.
Valódi francia selyem Batistok 23, 28, 35 kr.
Svájci himzett fehér és eorú Batistok 25, 30, 35 kr.

Tiszta gyapjú ruhaszövetek (120 széles) 53, 64, 76, 85, 92, 1 frt 10 kr., 1 frt 15 kr.
Finom rumburgi és szépségi vásznak (1 vég 23 méter) 4, 450, 5, 550, 6, 7, 8 frt.
Eredeti czérna Creasz vászon (1 vég 23 méter) 9, 10, 12 frt.
Fegyházakban kötött harisnyák 10, 15, 19, 23, 28 34, 38, 45 kr.
Férfi-ingek finom vászon vagy Schifonból 95, 1 frt 15 kr., 1 frt 25 kr., 1 frt 35 kr.
Legfinomabb gallérok és Divatos Manchetta 12, 15, 20 kr.
Es még itt fel nem sorolható divatezikkék

nagyon olcsó árak mellett szerezhethők be az UJ ÜZLETBEN
TESZLER ÉS BROD bejegyzett divatárú-kereskedőknél
Désen, Főtér 12. szám alatt.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Brassói Portland-Cement-Gyár

BRASSÓBAN.

24—30

Désen kapható: BRUGOVITZ JÓZSEF fűszerkereskedésében